

SKÚLI OG UPPFOSTRAN

50 ára minnisrit Føroya Lærarafelags

Lagt til rættis hevur J. M. Kjæld

Um ársskiftið kom henda snotiliga bók Lærarafelagsins út, skrivað á sera góðum pappiri og við nógvum frálíkum myndum. Öll fólk við áhuga eiga at ognar sær hana. Lærarafelagið kann eisini vera stolt av henni, tí hon ber júst boð frá tí og tess starvi í hesum farnu 50 árunum.

Bókin greiðir frá, at 17 lærarafólk og 4 prestar stovnaðu felagið ólavsökudag 1899.

Hetta er vert at leggja til merkis, tí millum lærarar og prestar í Føroyum hevur altíð verið góð semja, og nógv vinarbond eru knýtt bæði teirra millum — og av teirra ávum — manna millum. Bæði partar hava ásannað orðini úr Nehemja bók: »Latum okkum gera okkum til og byggja«.

Hetta evnið nýtir eisini G. Jacobsen, fyrrv. próstur, í ólavsökuprædikuni 50 ára dagin.

Hon er fyrsta greinin í bókini, og hóskar eisini sera væl at byrja eitt tilíkt rit við prædiku, tí kristindómskunnleiki hevur altíð ligið fremst í Føroya skúla, um ikki í tímatali, so tó í tí anda, ið ræður innan skúlagátt. Og hetta, at gera seg til og byggja, er tráðurin gjøgnum alla bókina.

Tær nógvu greinir bera boð um, hvussu staturin hevur gjørt seg til og bygt, so hann og skúlin úr ongum eru vordin tað, tey nú eru.

Bókin er líka áhugaverd at lesa hjá fólki uttan sum innan skúlagátt.

Evnini eru:

Brot úr søgu Føroya Lærarafelags, eftir M. Johannesen, lærara.
Skúli og kirkja, eftir J. Joensen, próst.

Brot úr skúlasøgu okkara í 19. öld, eftir Z. Sørensen, yvirlærara.

Føroya skúli eftir 1900, eftir R. Long, lærara. (Toganin aftur og fram um danskt og føroyskt).

Hin hægri skúlin í Føroyum, eftir Th. Nygaard, skúlastjóra.

Lærarskúlin, eftir Chr. Lützen, yvirlærara.

Nøkur orð um framhaldsskúlar, eftir S. E. Matras, lærara.

Kvøldsskúlar, eftir Jákup av Skarði, lærara.

Fótháðaskúlin og hinir skúlarnir, eftir R. Rasmussen, fyrrv. lærara.

Eksamiúskúlin, eftir M. Joensen, lærara.

Heimi og skúlin, eftir Johan Kallsoy, lærara.

Yvirlit yvir sangin í okkara skúla tey seinastu 50 árin, eftir J. Waagstein, lærara.

Skúlakøkur, eftir Kirsten Holm, lærarinna.

Skúlin og ítróttin, eftir Poul Petersen, ráðgevara.

Intelligensroyndir, eftir Chr. Lützen, yvirlærara.

Móðurmál okkara, eftir Jóh. av Skarði, skúlastjóra.

Uppfostran og lærdómsgevan, nøkur brot, eftir J. M. Kjæld, lærara.

Henda geran seg til kemur tí altíð til sjóndar, tá lærarafólk hittast um skúlamál, og tá tey málbera seg í skrift. Sjálvt um lærarar fara frá av elli, so livir staturin og arbeiðir framvegis fyri at útbyggja tað komandi ættarliðið kappingarfórt í livsins yrki.

Langt er komið fram í hesi 50 ár; men tað tykist sum lærarar filast á úrslitini og vilja koma enn longri, og ein fær fatan av, at teir hava eyguni opin fyri tí, ið fer fram í øðrum londum og gjarna vilja royna tað innan sína skúlagátt. Um tað so er eksamiúskúlin, sum liggur í so fastari legu, so verður hann havdur á máli; og manað verður til at finna nakað enn betur. Tó ikki tað fyrsta tað besta, men nakað, ið kann bera framstig við sær.

Bókin prógvar, at føroyskir lærarar eru tolerantir og ikki liva í sargleði. Teir eru fúsir at læra av øðrum, og enntá hava teir haft og hava millum sín menn, ið ikki heinleidis hava tíkið læraraprógvi, men vunnið sær javngóðan kunnleika á annan hátt. Hesir hava verið virðir sum teirra egnu og eru settir líka á formannssessin, ja, til at vera heiðurslimir.

Hetta er ein lætt skrivað bók, ið ber boð til hvønn ein mann, ið Føroyingur vil vera; og öll, ið ikki bara hugsa um seg sjálv, eiga at ognar hesa bók. Bilig er hon, bert 10 kr., ikki so mikið sum bara myndirnar máttu kosta.

Tvøroyri, í februar 1949.

Jacob Olsen.

Óhappi við „Oyrnafjalli“

»14. september« er aftur frammi við persónligari útspíllan.

»Oyrnafjall«, lögtingsskipið, hevur verið fyrri óhappi, og tá er lagamanni at taka undir aftur tær gomlu skuldsetingarnar, sum frammi vóru, tá ið skipið varð keypt: Gamalt og ringt skip, raksturin illa fyriskipaður, og so framfört persónligt álöp á skiparin á »Oyrnafjalli«. »Bæði nevndarformaðurin og stjórin

vittu longu summarið 1948, at hesin var ikki maður at föra skipið...«

Ófört er sum hesir menn, ið stýra »14. september«, vita um allar menn — og serliga ódygdir og ódugileikar teirra — bæði á landi og sjógvi.

Ikki at ivast í so eru nógvir menn oddamenn eina og aðrastaðni, sum ikki skuldu verið tað! Men er ikki skilligt, at hetta blaðið er bert eftir vissum monnum og vissum óhappum. Hvaðni vita stýrismenn »14« at siga, um tað var av vanligum óhappi ella av ólíkindum, at »Oyrnafjall« sigldi á land?

Eru ikki onnur skip sigld á land og hava verið fyrri óförum

óhappi, og eingi blóð eru lopin á skiparar teirra og lagt teir undir at vera ódugiligar at föra skip?

Skipari Oyrnafjalls kundi ikki gera við, at maskinmenn vóru óansnir, tað hevur 1. meistarin at ansa eftir.

Og hvi finnst ikki »14. septbr.« at skipakeypi Skipafelagsins? Gamalt burturblak hjá Íslendingum — og har koma eisini fram nógvir atfinningar.

Vit hava hildið fram, at blóð eiga at finnast at, men týðiligt er, at »14. septbr.« ikki finst at fyrri at rudda í almennum viðurskiftum men fyrri at koma vissum monnum og vissum gerðum til livs.

Færøsk Margarine

VITA No 1

Vitaminiseret

Færøsk Produkt.

Fint Produkt.

SALT

Saltbingið á Drelnesi
er nú uppafsturbygt, og
saltfarmur er komin -

Vit avskipa 50 tons í timan til fiskiför fyrri kr. 120,00 pr. ton netto kontant.

Keyparar verða umbidnir at venda sær til skrivstovu felagsins á Drelnesi (telegraphadressa: Northsalt, Tvøroyri).

Partafelagitt

NORTH ATLANTIC SALT COMPANY

DANO KEKS

Kenna tygum svongd — so fá tygum eina Dano keks — borðreið við Dano keks — gev børnunum Dano keks — bjóða gestum tygara Dano keks — ferðast um allan heimin og hav Dano keks við — Dano keks — keyp hana í krambúðini.

DANO KEKS moyrar og fráliskar

